

Sygn. akt VI Ga 31/15

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Renata Bober (spr.)

SO Anna Harmata

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z wniosku (...)J. E. T., A. T.

w likwidacji w R.

o zmianę w KRS

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego

w Rzeszowie XII Wydziału Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 10 grudnia 2014 r., sygn. akt RZ XII Ns Rej. KRS 17982/14/796

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu

w Rzeszowie XII Wydziałowi Krajowego Rejestru Sądowego do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt. VI Ga 31/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 9 kwietnia 2015 r.

Spółka (...) Spółka Jawna E. T., A. T. w R. w związku z uchwałą nr (...)z dnia 1 lipca 2009 r. Walnego Zgromadzenia Wspólników ww. spółki w przedmiocie ustania bytu prawnego ww. spółki z dniem 8 lipca 2009 r. została zgodnie § 14 umowy spółki jawnej z dnia 1 marca 2006 r. w zw. z art. 67 § 1 k.s.h. postawiona w stan likwidacji.

Dnia 14 sierpnia 2014 r. podczas posiedzenia wspólników (...) S. Jawnej E. T., A. T. w likwidacji w R., zostały powzięte przez wspólników ww. spółki uchwały m. in. w sprawie określenia innego sposobu zakończenia działalności spółki oraz w sprawie zmiany umowy spółki.

Uchwała nr(...)z dnia 14 sierpnia 2014 r. w sprawie zmiany umowy spółki, przewidywała, iż dotychczasowe brzmienie § 14 umowy spółki jawnej z dnia 1 marca 2006 r. stanowiącego iż, w przypadku jej rozwiązania przeprowadza się jej likwidację na zasadach określonych w k.s.h., ulegnie zmianie w ten sposób, iż wspólnicy będą uprawnieni do rozwiązania spółki bez przeprowadzenia jej likwidacji, jak również do zmiany uchwały o przeprowadzeniu likwidacji i

rozwiązaniu spółki bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. Natomiast zgodnie z uchwałą nr (...)z dnia 14 sierpnia 2014 r. wspólnicy ww. spółki postanowili zmienić sposób rozwiązania spółki określony uchwałą nr (...)z dnia 8 lipca 2009 r. w ten sposób, iż spółka ulega rozwiązaniu bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego.

Dnia 25 sierpnia 2014 r. (...) Spółka jawna E. T., A. T. w likwidacji wniosła o zarejestrowanie zmiany § 14 umowy spółki i wykreślenie spółki z rejestru na podstawie uchwały nr 2/2014 z dnia 14 sierpnia 2014 r. o innym sposobie zakończenia działalności.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy KRS, sygn. akt RZ XII Ns Rej. KRS 17982/14/796 postanowił odmówić wpisu.

W uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia Sąd Rejestrowy wskazał, iż podjęcie uchwały o innym sposobie zakończenia działalności spółki (art. 67 § 1 k.s.h.) jest możliwe tylko do momentu wpisania w KRS otwarcia likwidacji, gdyż w przeciwnym wypadku narusza to art. 67 k.s.h. oraz ogranicza stabilność likwidacji, a także może ograniczyć skuteczność realizacji czynności podejmowanych w trakcie likwidacji, jak również narusza interesy wierzycieli spółki i wspólników. Sąd Rejestrowy powołał się w uzasadnieniu swego stanowiska na artykuł G. Koziół "Prawo spółek" 2011/8-8/14-24

Przedmiotowe rozstrzygnięcie w całości zaskarżył wnioskodawca wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 67 § 1 k.s.h. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż podjęcie uchwały o innym sposobie zakończenia działalności niż przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego jest możliwe tylko do momentu wpisania otwarcia likwidacji w KRS.

W uzasadnieniu powyższego powołując się na poglądy doktryny i orzecznictwa, skarżący wskazał, iż przepis art. 67 § 1 k.s.h. nie wskazuje momentu granicznego na dokonanie przez wspólników stosownego uzgodnienia a porozumienie w sprawie zakończenia działalności bez przeprowadzenia likwidacji może być zawarte także po zajściu przyczyny rozwiązania. Nadmienił, iż porozumienie wspólników o innym sposobie zakończenia działalności spółki może zostać podjęte zarówno przed zaistnieniem przyczyny rozwiązania, jak również po zaistnieniu tej przyczyny. Podniósł, iż stanowisko Sadu Rejonowego nie znajduje żadnego oparcia w przepisach obowiązującego prawa, a z całą pewnością taką podstawą nie może być powoływany przez Sąd art. 67 § 1 k.s.h. Wskazał, iż wpis do KRS otwarcia likwidacji jak również jej uchylenia ma charakter deklaratoryjny, a co za tym idzie nie tworzy prawa bądź stosunku prawnego a stanowi jedynie ich potwierdzenie. Skarżący zarzucił także, iż nie było żadnych podstaw do odmowy zarejestrowania § 14 umowy spółki, o co również wnioskodawcy wnosili a w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia brak jest jakiegokolwiek odniesienia się do przyczyn, które statuowały odmówienie wpisu w zakresie zmiany umowy spółki. Wnioskodawca nadmienił, iż w przedmiotowej sprawie odpadły przesłanki prowadzenia postępowania likwidacyjnego, w związku z podjęciem przez wspólników uchwały o zmianie uchwały o rozwiązaniu spółki bez przeprowadzenia likwidacji, którym była uchwała o przeprowadzeniu likwidacji. Skarżący wskazał także, iż niezasadnym jest przyjęcie przez Sąd Rejestrowy, iż wspólnicy postanawiając o zmianie z likwidacyjnego zakończenia bytu spółki na bez likwidacyjny sposób jej rozwiązania, zostali pokrzywdzeni przedmiotową uchwałą skoro podjęli ją we własnym interesie. Nadto sytuacja ewentualnych wierzycieli spółki nie ulega żadnej zmianie w sytuacji zarówno gdy spółka zostaje rozwiązana po przeprowadzeniu likwidacji, jak również i bez jej przeprowadzenia, wynika to z faktu, iż pomimo ustania bytu prawnego spółki jawnej jej wspólnicy w dalszym ciągu ponoszą odpowiedzialność za jej długi. Nieprzeprowadzanie zatem likwidacji spółki jawnej nie grozi wierzycielom tej spółki utratą szansy na zaspokojenie swych wierzytelności.

Nadto na rozprawie w dniu 9 kwietnia 2014 r. skarżący złożył wniosek na podstawie art. 79 ust 1 pkt e) ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, o stwierdzenie przez Sąd Odwoławczy, iż orzeczenie Sądu Rejestrowego zostało wydane z oczywistym naruszeniem prawa.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jako zasadna zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z brzmieniem art. 67 § 1 k.s.h. w przypadkach określonych w art. 58 (przyczyny rozwiązania spółki) należy przeprowadzić likwidację spółki, chyba że wspólnicy uzgodnili inny sposób zakończenia działalności spółki. Zgodnie z literalnym brzmieniem powyższego przepisu uznać należy, iż ustawodawca powstrzymał się od posłużenia się kategorycznymi określeniami nakazującymi wspólnikom spółki jawnej przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego, pozostawiając im swobodę wyboru zakończenia bytu powołanej przez nich do życia spółki.

Uzgodnienie wspólników dotyczące zastąpienia likwidacji innym sposobem zakończenia działalności spółki może być zawarte w dowolnej formie, chyba że umowa spółki stanowi inaczej (art. 60 k.c.) (tak A. Szajkowski, Prawo spółek osobowych, C.H. Beck, 2008, str. 834). Nadto, przedmiotowa regulacja art. 67 § 1 k.s.h. jak również żaden inny przepis ww. ustawy nie przewiduje ograniczeń czasowych na podjęcie decyzji w określonych w nich sprawach. Wydaje się więc zatem, że zmiana sposobu zakończenia działalności spółki jawnej, może być uzgodniona już po rozpoczęciu postępowania likwidacyjnego, i to obojętne, w jakiej sytuacji doszło do rozwiązania spółki. (tak. M. Trzebiatowski w "Pr. Spółek 2011/3/6-15). Zasadnym zatem jest przyjęcie, że skoro brak jest określenia granic czasowych dla podjęcia przez wspólników spółki osobowej jaką jest spółka jawna uchwały w przedmiocie zmiany sposobu zakończenia działalności spółki, to podjęcie przez wspólników przedmiotowej uchwały może nastąpić w każdym czasie, jeżeli taka jest ich zgodna wola. Przedmiotowe stanowisko nie jest prezentowane zasadniczo w doktrynie. (tak. m. in. S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, Kodeks spółek handlowych, Komentarz, T. 1, Wyd. 3, 2012.)

Nadto Sąd Rejestrowy wskazując, iż podjęcie uchwały o innym sposobie zakończenia działalności spółki po wpisaniu do KRS otwarcia likwidacji tejże spółki - ogranicza jej stabilność i może ograniczyć skuteczność realizacji czynności podejmowanych w trakcie likwidacji czy też naruszać interesy spółki i wierzycieli - zdaje się zapominać, iż w przypadku podjęcia przez wspólników spółki jawnej uchwały o "innym sposobie zakończenia działalności spółki", jeżeli nie podejmują oni stosownych rozstrzygnięć (jak w okolicznościach niniejszej sprawy, gdzie wspólnicy nie określili odmiennych zasad sukcesji m. in. w przedmiocie spłaty zobowiązań) co do praw i obowiązków - ma miejsce sukcesja tych praw i obowiązków przez wspólników, w związku z powyższym istnieje domniemanie następstwa prawnego przez dotychczasowych wspólników. (A. Kidyba, Glosa do wyroku SN z dnia 28 października 2005 r. II CK 275/05 i postanowienia SN z dnia 10 listopada 2005 r. II CK 320/05, Teza 3). A zatem, pomimo ustania bytu prawnego spółki jawnej, jej wspólnicy w dalszym ciągu ponoszą odpowiedzialność za jej zobowiązania. Nieprzeprowadzenie likwidacji spółki jawnej nie grozi więc wierzycielom tej spółki utratą szansy na zaspokojenie swych wierzytelności, albowiem sytuacja wspólników spółki ponoszących odpowiedzialność solidarną za jej zobowiązania oraz jej wierzycieli nie ulega zmianie w stosunku do sytuacji, gdy spółka zostałaby rozwiązana po przeprowadzeniu likwidacji.

Dodatkowo wskazać należy, że trudno jest także Sądowi Odwoławczemu przyjąć, jak to zdaje się czynić Sąd Rejestrowy, iż wspólnicy (...) Spółka jawna E. T., A. T. podejmując uchwałę nr (...)z dnia 14 sierpnia 2014 r. o rozwiązaniu spółki bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, będącą następstwem uchwały nr (...)z dnia 14 sierpnia 2014 r. w przedmiocie zmiany umowy spółki, działali ze szkodą dla siebie i na własną niekorzyść. Takie stanowisko, nie znajduje uzasadnienia w okolicznościach niniejszej sprawy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Odwoławczy uznając apelację wnioskodawcy za w pełni zasadną, przyjął, iż w okolicznościach niniejszej sprawy nie było przeszkód aby wspólnicy spółki jawnej dokonując zmiany umowy spółki z dnia 1 marca 2006 r. uchwałą nr (...)z dnia 14 sierpnia 2014 r. podejmując jednocześnie uchwałę nr (...)z dnia 14 sierpnia 2014 r. w sprawie zmiany sposobu rozwiązania spółki - zmienili sposób rozwiązania spółki określony uchwałą nr (...)z dnia 8 lipca 2009 r. także w trakcie trwania postępowania likwidacyjnego poprzez uzgodnienie, iż spółka jawna ulegnie rozwiązaniu bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego.

Zważywszy na brzmienie art. 694⁷ k.p.c. Sąd Odwoławczy uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejestrowemu. Sąd Rejestrowy ponownie rozpoznając sprawę orzeknie w

przedmiocie wniosku skarżącego o zwrocie opłaty od apelacji, mając na względzie, iż Sąd ten, bez żadnej podstawy prawnej orzekł o odmowie wpisu zmiany § 14 umowy spółki jawnej wnioskodawcy i wykreślenia spółki z rejestru na podstawie uchwały z dnia 14 sierpnia 2014 r. o innym sposobie zakończenia działalności spółki skarżącego.